HOTEL GOVERNOR CLINTON

31st STREET and 7th AVENUE
in the City of New York

NEW YORK, N.Y. 14
SEP 18
9 – PM
1929

REGISTER
OR
INSURE
VALUABLE MAIL

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No RTB-RB-1a

Dr. Riza Tewfik,

146 – 24 Jasemine St.

Flushing. L. I.

N. Y.

الیوسیه اکسلیه بریناك مکتوبی آمریقا

NOTICE

LETTERS MAILED IN HOTEL ENVELOPES
IF NOT DELIVERED, WILL BE SENT TO THE DEAD LETTER OFFICE,
UNLESS THE WRITER GIVES A RETURN ADDRESS.
IF NOT DELIVERED IN _________ DAYS, RETURN TO

____

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No RTB-208-1b

HOTEL GOVERNOR CLINTON
31st STREET and 7th AVENUE
in the City of New York

E. G. KILL
General Manager

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No A78-208-2

60 Wall Street,
Sept 11. 1929

Dear Dr. Riza Tewfik :—

I enjoyed your article in the Physical Culture of August. I hope you will be persuaded to remain on this side of the ocean a little longer and give the waiting public not only Physical Culture stories but the very interesting life that must obtain in the desert. Not only I but hundreds in this country will avidly read, it I am sure.

Be good enough to communicate my best regards to the members of your family. They share your magnetism and I am charmed by them.

Cordially
Djevad Eyoub.

PHONE : PENNSYLVANIA 3400 — CABLE ADDRESS : GOVCLINTON
Address (1) 60 Wall St. , (2) Hotel McAlpin , (3) 302 Furr Drive San Antonio Texas

۵

ارضروم مبعوثی حضرتلری رضا توفیق بک افندیه

مبرور فضیلتمآب افندم!

١٠ تشرین اول تاریخلو مطبوعات عمومیه‌سنده‌کی مقاله‌کزی
اوقودم استاده‌ [illegible] اولان محبت و حرمتم اوددجه
[illegible]
[illegible] عثمانلی [illegible] ابدرل [illegible]
[illegible]

[illegible] : [illegible]

[illegible]

۵

مقالات عبدالله طولایی
توجیه مکتوبجی
۲۷ تشرین اول ۳۲۷ سنه

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No KTB-208-3a

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No KTB-208-3a

٥

جوابنزه

ایضاحات ویره‌رك تصحیحنه، بو وسیله ایله دلوده تحیاتکزه

هیچ بر صاحبنه یازاموشدیر. بر وطنداشکزك زحمت آلتنده

قورتلمه‌لاز تمکلرینه مع التأسف (ناشهور) بر آدمدن مکتوب

آلدیغکزده بشقه بر شی سویلمك بالمجبور. اشته جانه آرجه

تقلیدی یا جیغکزی آکلامقده بیلمم هانکزك

مندرجاتنی ذکر ایدیورسکز. بو ریالی مساعده ایدیلدیکنده

ده دیگر قیزدکلر نه یازدقلرینی بیلمم فقط سز یازدقلرینی

یا ایلا بیلیور و آکلایورم. بالعکس اصل جانه آرجه

تقلیدی باصانه بر شکله نشأت ایتدیگی [illegible] بولندیغی

مطابقه، وظیفه حاضره‌سی و صراحةً بیلمه‌یه‌جگی (باقی

معارضه‌کزك، محقرزك احوالی ایچه تقویه ایدیکز وطنك

بر ناچیز برادری بولندیغنه قناعت ایتدیگکز تقدیر

دفع ایتمه‌جگه دعوت ایدرم آبادیمی که ده دیدیگی حالده یا ایکی

(ناشهور) بر آدم ده دیو چیلیورسکز. یا مکتوب آلدیغکزده

هیچ تحقیق ایتمه‌جگم، یاخود اوقدر الا التفات ایتمیوب

~~قاریلر~~ قارئلرینی [illegible] قارشوسنده

[illegible] تحقیقنه قورتارامقدیکز. (ناشهور) سوزینی

مجهول الهویت معناسنده قوللاندیغکزی بیلیرم

اوطور دیدیکم اوطه‌نك نومروسنده یازاردم ~~[illegible]~~

~~دیگر~~ معنای حقیقیسنده‌ایسه مشهوره ناشهوره

لزوم یوق. مندرجات مکتوب [illegible] آره‌سنده

فاحشه اوزره یانلشدی. بو تقلید بر صاحب اصلا

یلده ناشهور دکلدر. محل تولدی، محیط اجتماعیسی اعتباریله

هم شهریلری آره‌سنده آز چوق شهرت بولمش، تاریخ دینی

و ملیسی بیوك بر شهره و بر وطنك تتبع ایتمشدر.

ایسه اولمز. شو بدبخت وطن حاکمیتنه [illegible] فات فات

زیاده‌در.

جریف تحقیقکز و تشخیصانکز [illegible] بو قدری حاکمی اصل

حدوده قالمی:

تحیات ~~[illegible]~~ وطن نقدراتنه حاکم اوله‌جق بر جمله

[illegible] تقدیر ایده‌جك درجه‌ده بر وقوف سیاسی

مالکمیسکز؟ خیر، چونکه؛ یاره تحقیقکزك [illegible]

[illegible] نتیجه‌لرنه [illegible] عقلاً [illegible]

~~[illegible]~~ [illegible] بازی [illegible]

[illegible]

بر دوقتور تقلیدی چیقیورسکز، بو حالبوکه اوروپانڭ خیالی
پهلوانلره، داستانجیلره، درویشلك، قومیتەجیلره
اشتغالاتی ده انضمام ایدرسه اك بیوك داهیلر
~~جسندە~~ هنوز بشندە چکلدیکی حرب حاضر حقندە
ایلك طلبی صلحی صلحنی ح ~~[illegible]~~ قندیلدی
كوروبده ~~[illegible]~~ کلی سیاستی هانکی تکیه»
هانکی زیاده ظرفندە تخیل بیوردیغندە ~~[illegible]~~ شاشمه
محله دکلمی.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No RTB-208-5

دائما ادعا ایدەجکلدیکمز وطنپرورلکدە ذرەجە شبهەمز
بوخصوصده اولسه ایدی؛ وطنپرورلك - یا چارلاتانلقده - خلاص
ایکونه دریه دوشنور، چاره لرلر. ماضیده بویله
ایرانی استیلاسنی ادغابه بوناپارتده باشلیوب، روما
لیلری، فاتح جالیلری، صلاح الدین ایوبی اتباعی،
برفزل قهرمانلقله قوبیلای خانلری، نامغلوب ~~[illegible]~~
آتیلا دانا تخت تهدیدنده کوندری صابیلان
انقلاب لری، اقدام صاحب امتیازنیا شناخوانه
دائماً اولدیغی اسویره لیلری، ~~[illegible]~~ عجبه سلاح
منقابلله یدی بیك کشیدن نظرایجاد ایلیانه
عثمانیه غازی دوردی، درتسنه دولت معظمه ایله
حرب کیریشه، اکثر با مظفرانه چیقانه احفاد عثمانیه
جسیتدر، انقلاب استیلاسن دفع ابتدە افنانیلری
خلاصه اك بیوك، اك مخوف تهلکه لردن بیرزی دفعه
مالقدی ساینده شانه وشرفله چیقانه اقوامك
خصوصیله تهلکه آنلاشقلری تشبع ایدر، بوله حفظ
نذیر اضافنده وطنداشلرك نواهید آمالنه چالیشیردل،
بوخصوصده آکلانیلنه سیاسته دولیری آیتریقی
قاملیلر آلنده شدە بره دکل.
اك فضاحتلیسنده، اك ~~[illegible]~~ فضیلتلیسی قدر
نزد اللی وطنداشك یا چهل نفردە بشقه امللری اولیانه احتی
مطلوبانت، هرکوشه کی دائماً جاوی اوریانه دوننه جقلی
رومه ده بحث انجیوبده حرف بزم حقمزده کی اینامی
ال مکمل سلاح مدافعه کز ایکن بیع الناسه بونکونکی اولدی
استعمالده صرف نظرله ایتالیانلر تقهو بنلر بیله

٤

بیلکه برنده

مجبورم . بزی خبردار ایلیانه جرائد اجنبیه یه عدم اعتماد

گوستره رك دشمنك خارجده بیله گیلوشی و ایلرده [illegible] بیلدیکنه

اکلا شلمیورلارمی مقصدلیکن بلا دلیل یازیبورسکز .

تجاوزکارانه قلمبورسکز

دینه ایچون ، وطنه ایچون ، ناموس و شرف ملی ایچون

سوکیلی [illegible] رحم مادر قدر حیات و شفقته قوجاغنی

آچمش سوکیلی سوکیلی آل قانلره بویانه جاعجناب

[illegible] انلرینك قوماندانلریمزك تشبثات و فداکارلری

مجاهدلری ، مجبل [illegible]

نزیبیه قالقیورسکز . [illegible] یکیبول رجالنه دیه وده

ایجاب ده بالخاصه بیول شکرانه ، اهانتدك

واسطه انتشاری اولیورسکز بدبخت آدم

ایسته بزی حسبت حقیقیه نظرنده ایچون اعلا حسبه ایدنده بزه جیقادقده بزده هاسقلا

افندیمز اسلامیه امحافات اخروییه ایجاب ایدر

بواجانه ایله ال بیلك تهلکه لره سوه سوه ، کوله کوله

آتیلیر . ساداتکه دنیاده دینلی و دینسز سعادته

برمحاسبه [illegible] محجوبدر . ذلت و مسکنتله حیاته

دیریمکدن شانه و شرفله اولمك البته داها اهوندر .

مکتوبمه بنده رجالی ده یازمق ایستردم فقط قانیا

سوه تأثیر یاپمسه رحم آمال اجنبیه ، هر ایکی فرقه نکده

منافعه موافقه کلمه جاقلقاتی مخوف بولمش کندم

نشرینی [illegible] ترجیح مجبوریتنده یم یاکزقلمه

~~با ایسدیکه بازمه جغم سوز [illegible]~~

یالکز [illegible] فاضله افندیمز [illegible] تشنیده محصه

جنابت [illegible] حالده اوبابای [illegible]

انفه [illegible] ابد [illegible] حامل باشا

[illegible] افندمز [illegible]

[illegible] آخرنده

[illegible] افندیده

دوردب [illegible] حامل پاشا [illegible]

قلعه [illegible] ابراهیم [illegible]

[illegible] تدارکه

[illegible]

[illegible]

~~والسلام [illegible]~~

. . . اوچ جمعه [illegible]

قلبی [illegible]

[illegible]

هامش : [illegible] بوجوابده [illegible] بو [illegible]

[illegible] جواب [illegible] یولده [illegible] قالمشدر

ده . ص [illegible]

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No RTB-208-69

بوده مقالەلرمه اعتماده
جنابڭزڭ بويله اولدوغنى
اكلاتيور

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No RTB-208-66

رضا توفیق بکه

افندمه‌ی؛ ثریاتکز بنده دخی بحیثیت و نفرت اوباندیرسه وجهیله

اسبقدنبری حالده بعضی استثنالرله نامکزه خصوصی بندکره بخشش

بولوندیغکز اعتباره بنده سربوجه فقط دین مسئله‌یه تعلق اولیان

سببلر. خزائن عالیه‌نه باتمه‌ده وطنه خارج بیله کیتمیش

ایدرو دیکنه بیلمم اقتضا ایده‌جک بیانله اوصله مشوش

جانه دکودلده تخریبه منجر. قوه جالوده ابنه‌یکیزکی

نکرلرله افکار تحصیلیه بر انسبت پیدا ایندیرمک بولنیقه سنده

بنی منفعد کوردیکی اقلامشلرله ابلک بیدی باشنده

بنم باشنی قدر. هر وطنپرور جانه‌دنده و وره‌جبه

جنابات عظیمه‌ده اولدیغنی بابیلورسکز، یابیلمه‌رک

پر آرقه‌سنده اوبوله اوینامه اینبانه کیمه‌لرک

بازیچهٔ اغفالی بولنیورسکز. تحفی شوکه اکثریة طریقه

نجات کوسترمک ابتبانه‌سن بنه اواکرتیله مسلک

اعتباریله یا تنفور حی نیدینی برکیمه‌سکز. وطنداشلر

آره‌سنده دینسز تلقی ایتدیرسکز [دینسز سکز دیورلر]

~~دینداری موصوف~~ تحقیر ایدیله، وطنداش چکلنانه ~~...~~ بیلمایه

حمایه جبر دوام بر احتیاج دینی و وطنی حالنی آلمشدر.

او احتیاجی معقول بوطیره‌ده تعطیل و ازاله ایتمکده قلم یورده‌جک

کیمسه‌لرک شاکرلریده اینچنده علیلره، فضیلتلی، فضیلتلی

شیدنه فاذنه ذواتده بولمنی اقتضا ایدرز؛ حالبوکه حالی

حقنده جیبنانه مقاله‌کزی اوقویانلر ده وطنلی (حقیقته) نتره یوریه

لسانه تهوره (دخل ایده‌ده حبیزه باری مسلمانه اولسم) دیورلر

مکتوبده ~~...~~ محکمه ... تأثیره تعلق بیندی چکیه‌رك نیاد

بده علاقه‌دار اولدیغم معتبر وطنک استقبالی حقنده قلبی

وجوده اداره قلمله حی بیدیکی مواطیع ~~...~~ حبیب

کوسترمه جبه دلایل سرد ایتمیش. نص لعاتی باکلیه اولیه

RTB 208-7

٥٠

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No RTB 208-89

فیلسوف رضا توفیق بك آچیق مکتوب

بوكونه اقدام غزته‌سنده‌كی باش مقاله‌كزده طرابلس [illegible]
حقنده‌كی فجیعانه بیاناتكز : [آه جاپانیانه سوزلر مملكتده
سكونه حصوله دیه صلح و المانه طرفداری كورونه‌رك
بعده بتونه مواج دیت ... [illegible]
[illegible] احتمالی بوشانه فرقه‌كزك بر خدمتی
سیاسیه‌كی ایسه آتیده‌كی كلمات تحقیریه‌ڭ ذات عالیكزه
... باتكلی بتونه صمیمیت قلبیه‌یله سزی تقدیر
و تبجیل ایدرم]

زیرا آرناوودلق ساحلنا كذلك ایتالیا ، بر [illegible]
استیلاسنا آوستریا ، قافقاسیه ـ اسكندرونه [illegible]
روسیه ، بیروت ، شام فقط ... ، الجزیره‌نی
انكلتره [illegible] و بتونه بو آنك استیلاجویانه
اوروپانده فیلسوفلر فوشاده [illegible] ، پریشانه‌ڭ
زوالی ... ، صلح استنادگاه اسلامیتنا [illegible]
دنیانه [illegible] آراسنده پارچالانمی [illegible]
تقدیرینیزه احوالده بولندیغنی بیلمیورمیسكز ؟ حالبوكه
[illegible] ایتالیانك ... مشاهده‌كی سیاسه [illegible]
آلتنده اتحاد جدی [illegible] ال برنجی سلاح [illegible]
و بو حادثات صلح ... ظهور كلدكه بر ...
[illegible] آباقلانه چیقه ، روسیه ... ، بلغاریه
بایقره ؟ با استیلا چیقه ذاتاً مملكتنا پارچالانمه
آلتنده بر جنگ ، هالیه بو حالدی ... ایله صلح
دعوت ایده جكمیه . فقط ایدركزكه طرابلس حرب ویرلدی
محبا افراد مملكت بر سكوت ... ایله پایدیغكز ...
نجیه كرتمی دیه‌جك ، بوقت هر ... ... دونه‌ره
سبب اصلی اولاده خونخوار اتحادیون اوتوز وب صلح
قبلی اضمحلال اولورده هر برگزی پارچه‌لرینی صورنیلر
م انتقام آلمه‌كی خالقینه چیقه . نفس ... اتحاد فرقه
ملتنا باكی بو بلده بر بلای صوفیه‌یه محبا ... فرقه
ملتی بو بلاده ضایعاتی ... ایله ... دیه‌یه‌ده
قائد چیقه ! طرابلس‌غرب بوغه ... ، دخی ساحلده
ابلاره آچیق آتی یا ... ایادی اعدایه تسلیم ایلمدیمی ؟
چه نكه مقاله‌كزده بلا قید و شرط صلح طرفداری بولندیغكز

کوی صلح اخلا ... ده بو ... اولا : مقاله‌كزی
بایراقه نشریه‌ده ، ثانیاً فرقه رؤساسنده بوندكز حسیله
... ، وانكلاف فرقه سنه نجیه افق ... بولندیغی
ویلیدر .
... تشكل ده بردر ، اسمی خارجه یكدیكدكز تقدیره
كوستره جككزی بازه بازه بیره‌یه‌ككز معرفتكزده
... بو صلح [illegible] تشكیل ایده جكسه ... وار ... ،
زوالی ... وطن . افندی عثمانلیلر صلحی ارزو ایدرلر
... بو بولده [illegible] هیچده حاجت یوقدر . ایتالیا
دوستكز فضله ملت ، فضله النفاذله ... قوشه
قوشانی ، حكمی لایحه‌ده ... : [آلتیوز ...
ظفرلر ، شهرتلی مغلوبیتلر ایچنده نام جلادلری دنیایی
طوناته عثمانلیلر صلح اولدولر (بوا ... مقصد
اكرینی تشكیل بیچاره ... كلدر . بونلرك وقایع
... دوره‌سنده‌كی كرده‌در)
... ، سفاهت ، ... لك كه حضاحت
... ایله چیقیده ، وطن ... نحرد ایدرك هپ
زمانامعظم بر دولتی كرفتار ... ایده
... نزل ایدرك بر هیچه بیلبوته كیلوم ...
بر فلقه اسلامیه‌یی تسلیم ونانلرده ... بو حاله ...
ایده‌جه افق اسلامیه یا ... كلدرك انتقام ... ایله
پرپریه‌ده شرفلری ... فرصت الده ... اوروپا
حكومتنا استیلاسنی او ... حیاتی ...
خاتمه چكیلشدر)
دكنه آچیقه كلدی ، با ... صاباح ... دیه‌جك
... تصور ایده جككه بو جیبانه ... سوزلری
... دیم اوراده برآدم لسانیده
با ... فرصت ایدرككه آچیق ... ،
استیلا ایندی ساحلی ... ، بو نرده ...
ایده‌رك یلكنلری ... ایده برجك ... محبا ...
... بیرر اینكیش جانلرنده ...
جنانی حرب ... آ ٩٢ نه ویردی ، بیرروب ابیره‌جك
... حكومت دوام حرب قرار قطعیتی
ویردی ، هالیه ویركی طرح ابتدا ابتدی ، الحانیه دعوت
ایندی خلاصه صلحه‌یه چاره قالدیغی هر احوال حاجتده
حكم ایده‌جك بتونه وسائطه لزومیتنده ... بولنیده
جوابیه ندرسی آلدی ؟ نجیه ویده ، ... آمورزه

انقره‌ده قرالی آرقه‌سنده دوروب رکن چیقارندیغن بیوک
کامل پاشا کز الآن خلعه‌رنده آل بایراغن تموج ایدیه ملکت
حکومتنی بیچوه وظیفه‌سنه دعوت ایتمیور! بو هودرلو ایسه
نه ارکه بیچوره قالدیغن بسرح بوریته‌نه حالی کوریور؟
زواللی ملت بن فرنانیه ایشیانه بیوکدر هپ
ایشه ال کدیره طرقنی، بجشنه اجونی جوتیورلر
~~اداره دن~~ ایشه بونده قول بینده برده.
برکه دوشوندر آوستریا سلانیکی استیلاسنه جرأت آیرسه
عجبه تهلکه‌لر اوراده معبود دکلمیدر! بو قدر آوستریا
دونانمه‌سی ... سوالحلری یاخمه‌سنه فارش طوره جبه
تکیدن انمره مهاجر دوربیوره؟ زواللی ملت بدبخت
وجهه الده قالدیله سوه زده دینز الاریته کیه ویاکه‌لا
ایلک فصلنده جنازه تخانه‌که حاضرلیور. بیدانده
ایکی فرقه وار. بریاهانی آنجه‌یقن جرب دوام ایچوره
ملتی استغفاره موته دعوت ایدیوردی، دیکری‌ایسه
رأی جاره ایچه بر غزایه بلامقاومت قطع حقوقه
چالیشمه.
ای بیچاره عظمتلی اللهم سن بیم سلطانم، مقدور ملتمی وباندیر
بو حشرات بر رسله تأدیب اوره‌ره فرقه جیانی
ج بیچاره‌ده دشمنشیه رأی ویرسیند، عقلایه باشنده
آنجه بوقدر مفعل هینزل آلدادی سوزلرینه
دکیلم بر چکدی نام آلهیکه عجبه ایشوند.
حمیت فروشه فیلسوف افندی! سنده بو مقاله‌لرده
طولای حمیتی وده صفحه ویریورم. سنلرک
آلایه مرشدلرک جناب جوه بلالرین ویریه. فهایشکز
ده‌کی ملتی او قدر حکفر کورمه بو ملت بر کوده یازی
اووقت بزی حیاتی قایریکز، ندوقتده اتحاد فرقه‌سی تحفزی
جوله کرته یکزده‌ل شیخ رواحیله یا ظرین مجلس ملی رئیس
یایدیرزل ایسه ایلک اجرآت نخوسکز شنا فسز رجله
یاشبله جوه اوقدر یوکسک جلبارده دوغرلد وانشانه
انتخاب یاسلانغنده وطنی سوند حقنده [فرقه‌کز
رأی ویره [illegible] جدی سوشرفله‌که اکثریت قازندیغکز
تقدیره طرابلس غربده‌ی مجاهدلرده بردانه بر حیات
قالدیجه وبالفعل قطعه مذکوره معاذ آلله ایتالیانک استیلا
معروضه بولندقجه صلحه یانجه جقمدی، خلافنه حرکت ایدرسه‌کز
معروضه قاله جقدز هر درلو انتقام ملتمه شروع کوره جقدز
ملاحظه ایدیکز] یالنده بر تکلیف معروضه قاله جقدی ملاحظه

ایله اوقا کوره دوقندی طونرولدیلر.
فیلسوف بابا افندی تکرار ایدیورسکز یازدیغکز مقاله‌لرکزده
خانه فقدنده طولایی سزه حمیت وآلچه‌ده یوق جونکه
بونده احساسات وطنیه، احساسات ملیه وینه بیلیرل
اصلا نظر اعتباره آلمیورده بحث بیوره دیبوریسکز.
هویتمی تخفه ایدیکز شوحالده بزی وطننه یاد ایلو یال
ناجولی بی تقرب برولدی اولیه یعنی تبیه ایدیرسه دنزه حقیقة
ادعا کزده بیله حمیت فضیلت واری تخفیرمی حقنی اتماکز
لازمکلید بو خصوصده هدریلو دعوتکزده آتا دایی.
بن ال زیاده ذکوه ایدیه شی انتخاب زماننده‌ی همشه‌ره‌لری
ایقاظ بیولدو یازوب سیدلشدری ویوزیقر فضائلرین طودشانه
مفصل مکتوبه آتیه‌ده‌کی افاده‌یه: [... اورطه ده اکثریشانه
داره بر جسی مظهریاتشاه بیلوی برابره مقابلنده طرابلس غربی
صاحبه جمعیت بو پاره‌ی انتخاب حرف ایده‌جکمی الکمیسی
مظهریاتش رو بیگز یاشانانده‌ی زاننده‌یه قویانشه فرقه
عائشه ... الآن کوزرینه او قطعه وسیعه اسلامیه‌ی تخلیه ایده‌جک
باجر بخشلایه ... الخ] ای یاجاوارلر ایچنده
حدوده‌یه عدوده قوشانه، خال وطنه بیلینه موجودیتده
انتباه مهمایونانه همشه‌ریمی: ایشته قاریئکز.
خلاصه ایچون چیقانه یکی فرقه ده بزلرک حرزجانده‌یه
برکیه بیلیه بلونزولک برقمی ترکه آماده بولنور،
یاشه باشه ویرده آغلیه، ساخیزه توبه قاراوله
جناب حوه آه وانتزه مرحمت ایدره احتمال بزی
برمدره قلمه قلدر) [illegible]

داراالنقده یاتذوه، مکتب حقوقه
اوجنجی صنف طلبه‌سنده دیبادت
رسوبات باسه بریکی انقید انباری
احضارات [illegible]

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No RTB-208-8

Sayın Bay

Rıza Tevfik

(Feylesof)

Yeni Sabah Gazetesi

aracılığıyle

İstanbul

42

Hususidir

Sakarya [illegible] sokak [illegible]

Kadıköy

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No RT6-208-92

Asım Yanargil
Başdenetçi - Sayıştay
Ankara

Kutudan çıktı

İSTANBUL
-11-946

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No [illegible]

1

Sayın üstadımız ve eşsiz feylesofumuz,

Yeni Sabah gazetesinin 10/11/1946 tarihli nüshasındaki : " Bir falcının başıma açtığı iş " başlıklı makalenizi büyük bir ruh hazzı ile okudum. Bu makalenizin sonunda şöyle diyorsunuz:

" Hatıftan söz " dediğimiz bu mülahazalar, hakikatte- bir çok manevî ve maddî amillerin tesirile benliğimin bişuur olan derinliklerinde - nasıl olduğu bilinmeyen bir takım sehabî nebülos- duyguların heyecan ile fışkırıp şuur sahnesine çıkarken zarurî olarak az çok mahiyetine muvafık bir ifade şekline bürünmesidir. Yani kendi vicdanımızın kulağımıza akseden sedasıdır. Vakıa doğru manasile şiirin kaynağı budur. Nasıl olduğu ve güzel bir üslubu ifade şekline büründüğü de - benim bir faraziye - olarak arzettiğim veçhile vuku bulmakta olsa gerektir.

Bir çok gençler ve bazı dostlar, bana (nasıl şiir yazarsın?) diye sormuşlardır. Hasbıhal olarak arzetmiş olduğum mülâhazat zannederim, bu meseleye dair bir fikir verebilir. Fakat evvela vicdanî tecrübelerin mahsulü olan bir çok hatırata malik olmalı, ondan sonra da o hatıratı canlandıracak heyecanı kabiliyet olmalı ...

Lâkin şunu da unutmadan söyliyeyim ki elem ve eziyet de çekmiş olmalı. İnsana en yüksek manasile insanî duygular ilham eden şey, şehvani zevk değil, elemdir.

Diledim ki fanî dünyada kimse
ömrünü mihnetle telef etmesin.
Fakat kamil adam olmak isterse
elem çektiğine esef etmesin. "

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No RTK-208-10

Şiir san'atinin tarifine kısaca temas eden bu yazınızla, sevgili vatanımızdan uzaklarda (Şarkulürdün) de iken yazdığınız

uzun şiiri hatırladım. Şiir~~ler~~ ve Felsefe konularında çokça geçen " vicdan " kelimesi üzerinde aydınlanmak isterim. Bendeniz vicdanı kaypak buluyorum. İnsanı yükselten ve alçaltan vicdandır gibi, bana geliyor. O ki tevile elverişlidir, ona en yüksek payeyi vermek, bilmem ne derece doğrudur.

" Vicdanıdır esaet fiilinde âdemın
davacısı, şuhudu, kavanini, hâkimi "

Bu vicdan üzerinde uzunca bir notum vardır. Onu bir öğrenicinin, öğretmenine verdiği bir tez olarak ayrıca sunmak isterim. İlmünnefis de onu gereği gibi açıklayamıyor. Yunus Emre'nin bir şiirinde:

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No RT6-208-11

"Bande bir ben var, benden içeru "

dediği vicdan değil, o asıl " ben " olsa gerektir. Her şey aldanır, aldatır, fakat o " ben " hiç aldanmaz ve aldatmaz. Kırk yıl önce yaptığım bir hatayı, bir an geliyor hatırlıyorum. O olayı benden başka bilen yoktur. Fakat o " ben " derki : " sen hata ettin! " ve ben ne kadar tevile çalışsam para etmiyor, yüzüm kızarıyor, içim burkuluyor ve esefleniyorum. Şimdilik bunu burada kesiyorum.

" Elem ve eziyet çekmiyen kâmil adam olamaz " . Bunu bu yazınızda gayet meharetle tavsif buyurmuşsunuz. Hayranlıkla tekrar tekrar okudum. Bir şairimiz: " mihneti zevk etmededir âlemde hüner" diye bir şiir düzmüştür. Dâhiler, mucitler, kâşifler, muhteriler bu payeye hep elemle, mihnetle, eziyetle, ıztırapla erişmişlerdir. Hatırımda kaldığına göre Alfred de Musset : " İnsan bir şakirt, elem onun üstadıdır " demiştir. Kemal sahibi insanların ıztırabı niçin benimsedikleri böylece daha iyi anlaşılmış oluyor.

Biraz önce arzettiğim gibi " Şarkülürdün " de yazdığınız: " Bir münevver Türk ile musahabe " adlı şiiriniz, derin bir acıyı belirttiği kadar, san'atin tarifini belagat ve vuzuhla yapmaktadır. Başka yazılarınızda da bir Fransız üstadının bediiyatından bahisle bu konuya etraflıca temas buyurmuştunuz. Bu yazılar benim için en büyük manevî bir zevktır, tesellidir. Şikâyet ve feryatlarınızda yerden göğe kadar haklısınız. Hep aynı elem ve ıztırabın çocuklarıyız. San'ate karşı bu kadar ve bundan fazla suçluyuz, günahkârız. Fakat bu günahtan da yine bu milletin içinden sizler gibi yüksek bir san'atkara kavuştuk. O elem bu şevkı yarattı:

> Bir hünerver cansız taşı hamur gibi yuğurur
> ona güzel hayalinden suret verir, can verir...
> (Deha) sı timsali hüsnü raşelerle doğurur,
> ellerile dokunduğu şeye hüsnü an verir...
> Hariçte güzellik yoktur; (Güzel) onun zevkıdır...

Zaten tabiatte (güzel), bir bütün olarak değil parça parça bulunduğu için san'atkar onu bütünleştirmek ister:

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No RTB-208-12

> Çünkü san'at mevcudatın teşrihinden iğrenir.
> O her şeyin manasını ahenginden öğrenir;

İlim ile san'at arasındaki ayrım ancak bu kadar açıklananilir. Leibniz, monadologie'sinde, Allahın varlığı konusunda; zarurî ve son bir illetin varlığının gerekliğine dokunurken: " Evrensel ahenk, yegane, biricik prensibin varlık delilidir " der. (X)

Beşerî san'at ve san'atkâr böyle olunca gerçek san'at ve san'atkar bundan ötürü olacaktır ki, kendi kudreti karşısında bir hiç mesabesinde olan beşere likasını kapalı bulunduruyor. Bir hüsnü mutlakı görmek veya sezmek mazhariyetine erenler de onu tavsif etmekte aciz gösteriyorlar.

Bu düşüncelere temas eder bir kaç notumu üstadıma sunmak isterim;

Not: 1

En büyük ve gerçek san'atkar:

Geceleri gök yüzünde, birden parlayan, birden sönen şehaplardan bizim ve bütün varlıkların ne farkı vardır?..
Bir yıldızın sönmesile ortada ne bir şey eksiliyor ve ne de bir şey artıyor. Varlık aynı varlıktır. Yalnız sürekli bir akış, başka bir deyimle ıztırap ve sürurla dolu bir cünbüş vardır. Bir yerde bir alem sönerken, başka bir yerde başka bir alem doğar. Doğmıyan, ölmiyen ve daima var olan odur. En büyük ve gerçek san'atkar. Bütün celal ve cemalile odur.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No KTB-208-13

Not: 2

Yine ondan:

Gerçek san'atkarın küçük örneği, insan san'atkar; bir şiir veya bir nota yazar, bir tablo veya bir heykel yapar ve bunları asıl san'atkarın tablosundan, tabiatten kopye ederek aksettirir. Bu tablolar hiç değişmez ve hep aynı kalır. Asıl san'atkar ise tablosunu ezelden ebede doğru bir an bile durmaksızın nakşeder durur. Biz bu tabloya baktığımız zaman hiç değişmiyormuş gibi görürüz. İnsan buna en güzel bir örnektir. Her saniye değiştiğimiz halde, kalıbı değiştirinciye kadar hep aynı hüviyet ve şahsiyetimizi koruruz. Bundan başka insan san'atkarın yaptığı tablolar cansızdır. Bunlar ıztırap veya sevinç duymazlar. Bunları duyan insan san'atkarın ve seyredenin ruhudur. Gerçek san'atkar ıztırap ve sevinçten münezzehtir, beridir. Aksine onun yaptığı tablolar ıztırap ve sevinç duyarlar. İşte insan san'atkar ile gerçek san'atkar arasındaki büyük ve aşılmaz ayrım budur... (xx)

Not: 3

Yine ondan:

O, ıztırap ve sevinçten münezzehtir, beridir dedim. Gerçek san'atkara karşı bir suç işledim gibi geldi bana...

Aklımız bize derki o bizi hem muhit hem muhattır. Yani zarfımız, mazrufumuzdur. Fakat biz o değiliz. İç benliğimiz bize derki o bize şiryanımızdan daha yakındır. Ve Yunus'un sözüne şunu katmak isterim: " Bende bir ben var, benden içeri ve dışarı". O bu kainatı levhü kalemile nakşederken; onu, insan san'atkar gibi paleti, fırçası elinde tablosunun karşısında ayrı bir varlık tasavvur etmek hatadır. Sonra san'atkar olur da, onda haz ve elem olmaz olur mu? Ama ona haz ve elem demek ilahî san'at diline yakışmaz. Onda celal ve cemal vardır.

Bu notlardan sonra şunu ilave etmek isterim; Büyük san'atkarın yaptığı tablolardan biri " Şarkülürdün " de dile gelir ve şöyle konuşur:

Hariçte bir dalga vardır; nihayetsiz bir deniz...
O dalgayı güfteliyen, besteliyen bizleriz...
Dahi gökten nur indirir, bu kasvetli aleme,

Lâkin deha halkın değil, hakkın bir nimetidir,
İnsan da halıkı hüsnün bedihî kudretidir
. . . .
. . . .
Hep o, dahi hünerverdir.

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No RTB-208-14

" İlahların dili şiirdir, şiir olmalıdır " diyende gerçek bir şemme vardır.

Ey koca üstad. Ben pervane, siz ışık. Bu ışıkta ben yanmayı dilerim.

(x) [illegible]

machine divine [illegible]

(xx) [illegible] (natura) [illegible] (art) [illegible] Leibniz [illegible]

[illegible]

-٢-

فیلوزوف بای رضا توفیق حضرتلرینه

محترم استادم

یکی صباحده یازدیغکز مقاله‌لر چوق خوشومه کیدیور . بن دخی میستیسیزم و اوکولتیزم
ایله اوغراشیرم . بیان ایتدیککز فکرلر و ذکر ایتدیککز اسکی قیمتلی اثرلر چوق
دکرلی و اوزرنده دورولاجق . اوزون مدت دوشونیلجک شیلردر .
بن غیر حد بالذات سزکله کوروشمك آرزو ایدییورم اکر مساعده بیوروررسه‌کز
لطفاً ادرسکزی بکا بیلدیرمکزی رجا ایدرم . ادرسکزی بیلمدیککمدن طولایی
چوقدن بری بو آرزومی تطمین ایده‌مدم . باقی الکزدن اوپرم محترم استادم

واهان مارقاریان

Adresim
Vahan Markaryan
halask. gazi caddesi No 300
Şişli

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No RTB-208-15ª

Vahan Marka
rianın mektubu
Halaskâr - Şişli 300

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No KTB-208-15b

هو

موصللی دوقتور بهجت محمد ذکی بك

سعادتلو دوقتور رضا توفیق بك افندی حضرتلری

بشکطاش حلیمه زاده

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No RTB-208-16

Musulı
Dr. Behcet
Mehmet

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No RTB-208-17

استاذ محترم

قسطنطینیه‌ده‌کی وداع ایتدیککز چهارشنبه گونک بوگونه اولدیغنی

اخطار ایله التی‌یه یدی‌یه سکزه طقوزه یعنی

اقتضاسی وقت ایدر ایسه قسطنطینیه‌ده اشبو ایچنده

بر اشبو سطرلری ایشته اخطار نامه ایسه دعوتنامه

ایسه بو دستورنامه فرصه ایدیبجه‌کلرک احتراماتمزک قبولنی

تمنا ایدرز ۲ ۱۲ سنه ۳۲۹ ه

[illegible] [illegible] [illegible]

نظرگاه فیلسوفانه‌لره معروضدر

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No RTB-208-189

حضرتم افنم

یزده فقیری دیکلدیکز. گیده‌ده بنم معلم وحی انفسی‌یی گوستردم
تکی یازدیغم نفسی اوقودی بنده دیکلدم. دیکله‌دکجه ذوقم کیتدی.
اسه ایچونده نفسی هم عارفانه، هم فیلسوفانه، همده ادیبانه یازلمه
اقدامه چالیشه گوکلی فتح ایتدی ده «حکمت صحیفه‌لری» سرلوحه‌لی مطالعه‌لری
گوردم اوقودم. تفکرده اونده ده بر پارچه وار. حالبوکه وحی‌نك کندی
او پارچه یوقده. ظاهر باشماسه. پارچه شویله باشلار «هو الظاهر هو
دیه باقار».

ز حدینه دوشسه هیچ اوله باقه بیلیرمی باشقه باشقه احول تنزیله قائل
بر هیچ باقه بیلیر. بنم عالم اسلام عرفانی باشده شیخ اکبر اولمق شرطیله
«مرض علی العارف مظاهره هو دیه باقار» اوقور دیمیشلر جاهلك بو وجهله
بویله بوقده الآرخه. هیچ بوکا نص جود دیه بیلیر. اوی اوله باقوب
گورمه ایچون گونده اوسع بر ادراك گره‌دکه بونك حدقه بصیره ایسته
شاشی گوزله باقانه بری بر گوره بیلیرمی؟ چپاقلی گیر یکلریه انانیت قیللی
ایلیشه هیچ اوقربانی وحدتی نص گوره بیلیر؟ هیچ بریه عارف دینیه‌مز
سنله برلشه جکدر. هیچ دیدیکك ایچون آیرلدیه

بیلیرسکز که شو حقیقته گیدن یول ایکیدر. بونی قرآنده بویله سویلر
بوایکی یولدن بری انفسی، بری آفاقیدر. انفسی یول گیدنلر انبیا و اونلرده
پیرو اولانلر طرفدار. آفاقی بویله گیدنلرده بالجمله عقلا و فلاسفه‌در.
بونلرك ایکیسیده بر نقطه‌ده چیقار. فقط آفاقی یول پك چاپراشیقدر
و طولاشیقدر انفسی یول ایسه کسدیرمه و خط مستقیمدر. خط مستقیم ایکی
نقطه آراسنده‌کی ان قیصه یولدر. بوایکی یولی گیدنلرك الذین واصل
اورالره بنده قلب دیکرده عقلدر. عقل دائما عقالدر
قلب ایسه تحول و انقلاب ایتمه‌ده‌در. اشیانك هانکیسنده تقوده‌در
اوکا طیانیرم باقی هو ۷/۳

فقیری حاتم

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No RTB-208-186

٢٢ کانون‌اول ١٩٤٢

آنقره

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No RTB 208-199

حرمتلی محترم خوجه‌م ،

(آقشام) غزته‌سنك ١٩ کانون‌اول ١٩٤٢ تاریخلی نسخه‌سنده [اوقودیغم]

سزلرجه یازیلمش ذوقله اوقودم و استفاده ایتدم . بو قاعده‌دن ، قدرلی

وطنه دائر ، (تان صباح) و (خلق) غزته‌لرنده مختلف یازیلر نشر اولنمش

انتشار ایتمه‌مش اولدیغنی اوکرندم . رفیقلرك سزلرك اوکله بو وطن حرکت ایتمه اولدیغی طبیعی‌در خاطرلیورسکز .

بو ایسه ایکی آی اول آنقره‌یه عودت ایتدم و سزه قاتیلمادیغم (او/٥)

آوروپا آنلیه مجموعه‌سنده بر دکیر اوزوملو نسخه‌سنده بر و حقوق دفعه‌ده

(آقشام) غزته‌سنده‌کی بر یازیکزده تصادف ایتدم . وقتله غزته و مجموعه

اوقومق اساساً وقتمده مساعد دکلدر . فقط حرمتلی حرمت ایتدیکم استادلرك

یازیلرینی اوقومقده حرمت آرزو ایتمکله‌یم . وطنه عودتمده استفاده‌ایتمک

غزته و مجموعه‌لرده یازیلریکزی چیقمسه ایله - فضیلتلی وقتلرکز مساعده

ایدرسه‌کز بر لیسته - بوندن تدارك ایده بیله‌جکم ایچین اسم و تاریخلرینك

بر لیسته حالنده طرفمه بیلدیرمکلکلری خاصة رجا ایدرم .

حرمتلی فضیلتلی اولدیغنه قاووشدقلری ایچین رفیقه/ خانم افندی حضرتلرینه

مخدوم و مسعوددرلر . رفیقه‌ملك و بنم حرمت و تعظیملرمزك کتیرلمسنی

احترامله رجا ایدر و رفیقه‌ملرکز حرمتلرینی ده بیلدیریرم . بو ده

حضورکزه فضیلتلرکزی حیات و الله‌ه صیغینه‌رق ادیرم بیك محترم خوجه‌م .

Mehmet Ali Bel

اوغلمز آرزوسنی بو بیلهمه

اوده الله‌ه صیغینه‌رق ادیرم .

[سابقه بیرده قونلرك]

آدرسم : محمد علی بالین (BALIN)

خارجیه وکالتی مختلط حقوق دائره‌سی ایکنجی شعبه مدیری

آنقره

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşیvi
No RTB-208-196

محترم خوجه‌م ، اثرلریکزك نه زمان خوجه اولدیغنی

بیلمه‌دن انتشار ایتمه اولدیغی حالده لطفاً یازی

دوغروسی بولیه آرزوده سنه لازمدر کتمکله‌در .

م . ع .

سابقه بيروت قونسولوسمز محمد على

بكك مكتوبى

1943

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No KTB-208-19c

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No RTB-208-20

بسمه

6 - 8 - 946

استاد اکرم و متفکر محترم بك افندم،

سزی اسکیدنبری عاجزانه تقدیر ایدوب سوه‌رم و گچن‌سنه بویوردیغکز نشریاته
شفیق دوقتور بورج و عائله‌سیله برلکده اوکزده نعمت معارف و
مصاحبه‌لرکزه نائل اولدقدن صوکرا سوگیسنی قات قات آرتیران مخاطبکز
یکی صباح ده‌کی یکی نشریاتکزله برقات دها قدر العیه و محظوظ فکر و
وجدانه اولمقده‌در. ایچینده بولوندیغمز رمضان و الی قولاغنده بایرام
شریفی گرک ذات عالیلریکزه و گرک محترم رفیقه‌کزه تبریک ایدرکن هر ایکیکزه
بویله نیجه مبارک آی و گونلری صحت و عافیت ایچینده ادراک ایتمکزی
جناب باری تعالادن دیلر و صول نفسکزه قدر ملّی قیمتلی یازیلرکزله
تنویر و ارشاده تأثیلتیکزی جان و گوکلدن تمنی ایدرم سوگیلی استاد
افندم و حرمتکارکز

آدرس : اسکی بانقه سوقاغی نومرو 68 حاتم سلیمان
قارشی‌یقه، ازمیر طالع دوغری